

IGOR PETRIĆ

LOVCI NA TENKOVE

ratne priče i novele

Igor Petrić
LOVCI NA TENKOVE
ratne priče i novele

- izvadak iz knjige -

Posvećeno uspomeni na mog oca

Sadržaj:

Bitka za Jokinu glavicu

Mjesečeva sonata

Arhanđeo Mihael

Krik u noći

Zasjeda u šumi Striborovoj

Smrt na crvenoj zemlji

Labirint na Dinari

Bilješka o piscu

Bitka za Jokinu glavicu

Hodali su više od dva sata. Uzbrdica je postajala sve strmija. Golema bukova stabla obrasla mahovinom uzdizala su se svuda oko njih. Izgledala su poput nijeme, bezdušne publike koja promatra dva vojnika kako se s mukom probijaju kroz gustiš.

Narednik Jakov Muslim je osim osobnog naoružanja teglio dvije zolje, punu naprtnjaču sanitetskog materijala i vreću hrane u limenkama. Njegov bikovski vrat je nabrekao, a žile iskočile pa je izgledao još snažniji i odlučniji nego inače. Lice mu se zarumenjelo, a oči se stisnule u dva proreza, skrivajući tako sjaj njegovih mačjih očiju.

Na Filipovim leđima bila su tri punjenja za ručni bacač, velika vreća s deset boca pitke vode te drveni sanduk s ručnim bombama i tromblonskim minama. On je bio nježnije građe od Jakova, ali zato izrazito žilav i izdržljiv. Njegovo dugogodišnje bavljenje atletikom dobro mu je došlo u ovome ratu.

Za čitavo vrijeme uspona zabavljao se Filip mislima što bi se dogodilo kad bi se sav eksploziv koji nosi u jednom trenutku aktivirao. Zamišljao je veliku, glasnu eksploziju (u njegovim je mislima ona imala oblik gljive), koja bi potresla iz temelja ovu planinu. Skupa sa svom ovom šumetinom koja ih je okruživala. Samo za čudo, u njegovim mislima njih dvojica su ostajali neozlijeđeni.

Narednik Jakov najednom posrne preko kvrgava korijena koji je stršio iz zemlje i strovali se licem prema tlu. Vidjelo se kako u hipu nestaje u grmlju iz kojega su se mogle čuti samo salve njegovih psovki. Filipu je došlo da se nasmije, ali tada i on posrne, skoro na istome mjestu.

Zario se i on licem u busen vlažne trave.

Htio je i Filip opsovati, ali nije išlo. I za to je valjalo imati snage. Teškom su se mukom obojica izvukli, onako blatnjavi i sputani, tražeći što je kome spalo s leđa.

- Mrzim planine! Vjeruj mi, oduvijek sam ih mrzio - govorio je Jakov

skidajući travu koja mu se zalijepila za lice.

Zatresao je ljutito svoj lijevi rukav iz kojega se počeo slijevati tanki mlaz smeđe vode.

- Skroz sam mokar. Što od znoja, što od ove vodurine - rekao je Filip stavljajući natrag tromblone u sanduk privezan izlizanim remenom.

- Jebeš ti prika moj ovakvo ratovanje - pjenio je narednik i dalje - nije za nas ovo veranje po brdima. Tko zna čega tu sve ima? Mislím ono, životinja, kukaca, otrovnog bilja i sličnih gluposti za herbarij. A ljudi u načelu obožavaju prirodu. Pričaju o povratku prirodi iz jebene fotelje. Je li ikad netko od tih pametnjakovića stvarno ušao u prokletu šumu? Pa se prošetao malo kroz tu prirodu koju toliko obožavaju? I baš bih volio vidjeti mudraca koji je dao ovome mjestu ime - Jokina glavica? Ovo je Himalaja, a ne nikakva vražja glavica!

Bili su obojica pasje umorni. Ali su čitavo vrijeme izbjegavali o tome pričati. Postojala je između njih dvojice mala igra u kojoj su testirali jedan drugoga upravo u izdržljivosti. Govoriti o tome značilo je onome drugome priznati vlastitu slabost.

Jakov pripali cigaretu, ali je odmah zatim i baci jer je bila mokra. Opsuje tiho i osvrne se oko sebe.

- Smočilo mi je duhan, pas mu mater.

- Koliko još ima do vrha? Što misliš Jakove? - upitao je Filip.

- Oko pola sata ili tako nešto. Ne znam točno, prvi put se penjem kao i ti. Oni mudraci iz stožera 3. bojne su mi rekli da uspon traje ukupno oko tri sata. Grijali su pritom guzice na toploj peći, pijuckali travaricu, dok se ispod peke nešto pripremalo za večeru. Nas su naravno poslali ovdje neka se probijamo kroz ovu prašumu.

Pokazao je prstom iza leđa i obojica pogledaju puteljak koji je nastavljao oštro uzbrdo. Vijugao je prema gore, uvis, nekud u nebo, u susret dragome Bogu. Popili su svaki po gutljaj mineralne, zagrizli još po komadić čokolade i nastavili svoj uspon prema koti 570.

Desetak minuta kasnije uski šumski puteljak suzio se još više, dok na koncu nije nestao u nepreglednoj šikari.

-Samo bi nam još falilo da zalutamo i pritom naletimo na neprijatelja. Sranje, prijatelju moj, kakvo li je to samo sranje - rekao je Jakov i pljunuo ljutito na crnu zemlju i svoje čizme na kojima je bilo valjda dva kilograma blata.

- Provjerimo puteljak prije nego nastavimo - rekao je Filip napokon.

-Tako je. Idem ja naprijed u izvidnicu - rekao je Jakov koji se najednom počeo osjećati kao pretpostavljeni.

Brzim, spretnim pokretima skinuo je sav teret s leđa, pograbio pušku i nestao u grmlju. Filip iskoristi priliku i sjedne leđima naslonjen na moku, hrapavu koru ogromnog stabla. Leđa su ga paklenski pekla jer su mu se kaiševi naprtnjače usjekli u kožu, a ruke prekrili crveni plikovi. Sve je na njemu bilo potpuno mokro. Od napora mu se već neko vrijeme maglilo pred očima, ali nije htio popustiti.

- Pretrpi još malo čovječe, zbog tih ljudi. Zbog naših momaka gore. Jučer su ih tukli čitavi dan artiljerijom. Njima hrana i streljivo stvarno trebaju - govorio je Filip na glas samome sebi.

Govorio je tiho, zavjerenički, naglašavajući svako izgovoreno slovo.

Deset minuta kasnije iz grmlja napokon izmigolji Jakov. Zadihan, bučan i prljav poput vepra sručio se u blatnjavu lokvu pored Filipa. Voda pljusne i popraska Filipa po neobrijanom obrazu. Obrisao je rukavom lice. Ništa nije rekao.

Jakov se nagne k njemu s izrazom zadovoljstva na licu.

- Dakle, pred nama put zavija u desno. I to dobrih dvjesta, tristo metara. Odatle pored jedne kamene gromade naglo ide uzbrdo. Prilično je usko i klizavo, ali je prohodno. Na jednom je mjestu neki usrani potočić. I on se slijeva tom stazom. Tamo moramo pripaziti. Koliko sam vidio kad se to prođe onda izlazimo na čistinu na kojoj je uspon puno blaži.

- Super. Izgleda da nemamo još puno - rekao je Filip gnječeći ogromnog kukca koji ga grizao kliještima za vrat.

- Tako je. Moramo izdržati još ovo malo. Nema drugog načina da se gore odnese teret. Ovo je jedini način. To je takav uzak i neprohodan uspon da se tu ne može uspenstrati niti mazga. Samo orlovi i nas dvojica. Zato stisni zube, prika moj. Bit će sve dobro - zaključio je narednik

umorno i udario ga prijateljski po ramenu svojom čvrstom, radničkom šakom.

Pomogli su jedan drugome namjestiti naprtnjače pa nastavili uspon posrćući. Obojici nije išlo u glavu kako se uopće uspijevaju uspeti ovakvom strminom. Tim više, što nije bilo nikakva kamenja za koja bi se čovjek uhvatio. Samo žilavo raslinje, mokro i klizavo.

Najgori dio puta čekao ih je na mjestu gdje se stazom slijevao potocić. Voda je pritom stvarala blatnu, sklisku nizbrdicu, a glatko kamenje bilo je idealno da čovjek na njemu izgubi ravnotežu. Jedini način da se prepreka svlada bilo je penjanje uz sami rub staze. Tamo su pronašli dvije grane od kojih su napravili štapove pomoću kojih su održavali ravnotežu. Petnaest minuta trajala je njihova borba s potokom.

Posve iscrpljeni napokon su se domogli male zaravni. Odatle se teren naglo izravnao. Neka nova, neotkrivena snaga jurne im žilama. Ta se snaga osobito jasno ocrtavala na Jakovljevu licu. Izgledao je u tom času kao poludivlja, izglednjela životinja pred koju su iznenađeno stavili hranu. Isplazio je jezik i buljio ustrajno u neku zamišljenu točku ispred sebe.

Filipu je ušima bubnjalo, ali je ustrajno govorio samom sebi: "Naprijed, još malo, samo još malo, naprijed..."

Posljednjim snagama probijali su se kroz granje koje ih je šibalo po ramenima i licu. Napokon obojica shvate kako su pred ciljem.

- Tu smo dakle. To je... To je naš položaj - izrekao je Jakov jedva dišući.

Naslonili su se na jedno mlado, nakošeno stablo. Skinuli su kacige hvatajući zrak. Pet minuta stajali su tako bez riječi. Pogledavali su prema maloj čistini koja se pred njima otvarala. U tom prizoru pitome livade moglo bi se naći toliko lijepoga, da nije bio vražji rat.

Kose zrake sunca lepezasto su se probijale kroz visoke krošnje. Na nekim mjestima se kroz granje moglo vidjeti jasno, plavo nebo. Gore u visini plovile su ptice, a do njihovih ušiju dopirao je njihov veseli cvrkut. Prizor je na Filipa djelovao opojno poput droge. Gledao je sve

moguće nijanse zelene boje koje su treperile i nestajale u dodiru sa zlatnim svjetlom koje se slijevalo s neba.

Narednik Muslim nije bio ni izbliza toliko lirski raspoložen. Za vrijeme dok je Filipova pjesnička duša uživala u krajoliku on je proučavao položaj koji se pred njima pružao.

- Tamo su naši bunker. Udesno, stotinjak metara dalje. I tamo lijevo.... Tamo je jedan rov. I još jedan je ispred. Zašto nisu propisno maskirani? I gdje nam je straža s ove strane? - rekao je narednik.

Najednom se Jakov ukipio, hitro je skinuo naprtnjaču s leđa te oprezno otkočio svoju pušku. Skliznuo je u travu vukući Filipa za sobom.

- Nešto tu ne valja. Smrdi mi prika moj, ovdje nešto jako smrdi. Osjećaš li miris dima? - rekao je Jakov u čijim obrazima nije bilo niti kapi krvi.

Filip otkoči svoju pušku i izvadi dvije bombe iz sanduka. Jednu je uzeo Jakov stisnuvši alku zubima, a drugu Filip. Puzali su vijugavo kroz travu pedesetak metara. Tada su ga ugledali. U prvi mah Filip nije vjerovao onome što vidi. Učinilo mu se da je to nekakva krpa obješena o konop. Njihala se ta krpa na vjetru ritmično, polako. Tek onda je shvatio da na konopcu visi obješen čovjek. Hrvatski vojnik. Uniforma mu je bila razderana na više mjesta. Svugdje po tijelu bile su vidljive teške rane, a bose noge bile su izbrazdane crvenim brazgotinama.

Filip gurne Jakova u rebra i pokaže mu prstom.

- Tiho - rekao je Jakov i gurnuo mu glavu još dublje u travu.

Pred njima su na stotinjak metara udaljenosti sjedila za vatrom dva srpska vojnika. Pored njih je vezan klečao zarobljeni hrvatski vojnik. Bio je gologlav, bosih nogu, pogleda spuštenog k zemlji.

Ona su dvojica sjedila leđima okrenuti Jakovu i Filipu. Ponašali su se kao na pikniku. Na vatri koja je gorjela pred njima oni su mirno pekli svoje kobasice. Očito su bili sigurni kako ih ništa ne može iznenaditi. Pušili su i povremeno pili vino iz boce.

I Jakov i Filip dobro su znali kako ih vrlo lako mogu srediti. Ali prvo su se trebali uvjeriti kako su ova dvojica doista sami. Bilo im je teško povjerovati da bi Srbi ostavili na položaju samo dvojicu koji nisu u stanju ni stražu držati kako treba.

Promatrali su pomno prostor pred sobom pokušavajući nazrijeti bilo kakav pokret u pozadini. Ničega nije bilo. Sve je bilo tako tiho. Tada jedan od one dvojice ustane i udari zarobljenika koji je klečao. Udario ga je šakom u potiljak. Ovaj se zanjiše i izgubi ravnotežu da bi se potom s mukom opet vratio u klečeći položaj.

- Žilav li je majku mu jebem! - zavikao je srpski vojnik.

Kad je ovaj ustao Filip shvati da je ovaj Srbin jako nizak rastom. Nije mogao imati više od metra i pedeset. Obojica su bila jako ispijeni i mršavi, upalih obraza. Filip se jedva suzdržavao da ne zapuca. Jakov mu je čitavo vrijeme pokazivao rukom neka čeka.

Onaj mali sad priđe zarobljeniku iza leđa i koljenima ga uhvati oko vrata. Zajahao mu je na ramena i počeo ga s obje šake udarati po glavi. Mladić počne stenjati. Njegovo jecanje pomiješalo se s uzvicima veselja one dvojice.

- Daj, sredimo ga već jednom - rekao je onaj koji je sjedio i dalje pekao kobasice.

- Čekaj, poigrajmo se malo prije toga. Kad ga ubijemo onda je zabava gotova - rekao je mali.

- Ali još malo pa će naši doći. Tražit će od nas da ga poštedimo. Znaš da nam trebaju zarobljenici. Kako ćemo naše ljude dobiti na razmjeni ako sve njihove pobijemo?

- Ovakve ja najviše volim. Plavokos, plave oči, mlad...

- Petoricu smo već sredili na ovoj čuki. I ako to tebi to nije dosta, onda ja stvarno ne znam što hoćeš - reče onaj što je sjedio.

- Ja ću s njim raditi što me je volja. Tko ga jebe što kaže komanda. Tko ih jebe, mi radimo po svome - zainatio se mali.

Gurnuo je mladića nogom na zemlju i stao mu čizmom na trbuh. Stajao je u tom položaju slavodobitno gledajući svoju žrtvu koja se pod njim posve umirila.

- Ostavi ga i pojedi kobasice. Kad dođu ostali sve će nam pojesti. Ovo su domaće kobasice, napravio mi ih je moj svekar. Pusti sad tu budalu na miru. A i vina ima još malo - govorio je onaj za vatrom.

Mali se vojnik teškom mukom odvoji od zarobljenika koji je i dalje ležao na tlu. Činilo se kako je prihvatio prijedlog svojega kolege. Ali tek što je sjeo on naglo ustane i trgne bajunet koji je nosio za pojasom. Hitro je skočio do mladića koji je ležao na zemlji i uhvatio ga lijevom rukom za kosu.

- Moj si macane! - zavikao je mali vojnik i stavio bajunet pod mladićevo grlo.

To je bilo posljednje što je u životu napravio. Dva su ga metka pogodila istovremeno. Jedan u vrat, a drugi u prsa. Pao je kao pokošen. Onaj drugi naglo ustane zvjerajući oko sebe. U ruci je imao kobasicu koja mu je ispala na zemlju kad je vidio da je na nišanu.

Jakov je u par koraka otišao u desno, a Filip u lijevo. Kretali su se pognuti s uperenim puškama u srpskog vojnika koji ih je gledao kao da vidi utvare. Tada napravi grešku i posegne za oružjem koje mu je bilo prislonjeno uz sanduk na kojemu je do maločas sjedio.

U trenu se i on našao pod paljbom. Obojica su u njega sasuli po dva kratka rafala koji su ga stajali života. Pao je na bok točno na vatru. Frcnule su iskre i dim sune u vis. Zarobljenik koji je ležao na tlu tada vrisne odgurujući se nogama u pokušaju da se odmakne od vatre.

- Sve je u redu momče, sve će biti dobro - rekao je Jakov prihvaćajući ga za ramena koja su se i dalje tresla. - Mi smo tvoji, ne brini.

- Svi su.... svi su.... Nastradali... - ponavljao je mladić dok mu je neki čudan, hrapavi zvuk dopirao iz prsiju. - Sve su ih... sve. Sve su pobili...

- Ima li ovdje još srpskih vojnika? - pitao je Filip mladića.

- Nema. Bila su samo ova dvojica. Pojačanje im uskoro dolazi.

Vojnik spuzne niz Jakovljevo rame natrag na tlo. Narednik ga primi za čelo i pomakne mu krvlju slijepljenu plavu kosu. Mladić nije mogao imati više od devetnaest godina. Osim njega, čitava je posada Jokine glavice bila mrtva.

U trenutku kad je Filip ugledao njihova iznakažena tijela kako leže u travi suze mu navru na oči. Ništa načas nije vidio. Samo je iza svojih leđa čuo kako onaj mladi vojnik ponavlja:

- Samo sam izišao nasjeći drva u šumu. Ja sam samo.... išao.... u šumu...

Spustili su ga u jedan od razrušenih rovova. Naložili su vatru i pokrili ga šatorskim krilom. Buncao je i dalje. Zatim su bez riječi počeli obilaziti ono što je ostalo od položaja na Jokinoj glavici.

Filip je vidio kako njegovom prijatelju Jakovu teku suze. Nikad ga prije nije vidio kako plače. I njemu je bio čvor u grlu. Gušilo ga je. Onaj je vojnik i dalje zapomagao iz bunkera. Valjda su ga slike proživljenoga i dalje progonile. Sve oko njih bilo je ispremiješano, razrovano i porušeno. Od kiše. Od krvi. Od udara neprijateljskoga topništva.

Kad su se malo kasnije javili zapovjedništvu dobili su zapovijed da ostanu na položaju pod svaku cijenu. Sutra ujutro će helikopterom prebaciti deset ljudi koji će preuzeti Jokinu glavicu. Kota 570 bila je važna jer se odavde moglo precizno navoditi topničku vatru na desetke kilometara uokolo. Naravno, sve je to znao i neprijatelj. Jakov i Filip uskoro će to osjetiti na vlastitoj koži.

Mladome vojniku dali su jako sredstvo za umirenje pa je ovaj domalo čvrsto zaspao. Njih dvojica su se dali na posao. U pola sata užurbanog rada uspjeli su koliko toliko dovesti u red dva rova okrenuta u pravcu odakle je neprijatelj jedino mogao doći. Druga strana Jokine glavice bila je puno blaža i pristupačnija. Tek neposredno pred sam vrh postojao je kratak uspon, ali on nije bio toliko težak kao onaj kojega su oni morali svladati.

U međuvremenu se siva izmaglica počela polako spuštati na Jokinu glavicu. Ovo im je išlo u prilog, jer ako su dobro maskirani teško će ih primijetiti. Istovremeno, loša vidljivost omogućavala je i neprijatelju da im se neprimijećen približi.

Jakov je popravio svoju kacigu, navukao maskirnu mrežicu i utaknuo u nju nekoliko grana s lišćem. Filip je napravio isto. Obojica su bili posve iscrpljeni i gladni, ali su bili svjesni da ih čekaju gadni sati.

- Moramo nešto na brzinu pojesti i popiti. Poslije neće biti vremena. Dakle, situacija je ovakva - Jakov napravi stanku uzdahnuvši duboko - Nas smo dvojica sami. Pomoć nam može doći tek ujutro. Čede misle kako ovdje nema nikoga. Preorali su čuku, a poslije su sve pročešljali pješadijom. Dvojica naših su ubijena vezanih ruku. To znači da su, ili bili ranjeni, ili su se predali pa su ih naknadno likvidirali. Osim toga, ni jedan naš nema na sebi čizme. Svima su skinuli čizme. Nije mi jasno zašto? Valjda su slabi s opremom, tko će ga znati?

- Po svemu izgleda da će se oni ovamo vratiti. Mogu banuti svaki čas - rekao je Filip.

- Točno. Moramo napraviti plan obrane. Samo smo dvojica i to je jebeo malo. Sreća je naša da imamo zolje i RPG. To nam je velika prednost. Naš prvi udar mora biti smrtonosan. Udaramo istovremeno s dvije strane. Hvatamo ih dolje na onoj maloj čistini.

Jakov pokaže prstom u pravcu male čistine koju je u tom trenutku pri tlu sakrivala lagana koprena izmaglice.

- Ja ću biti lijevo između onih stabala, a ti ćeš desno u onaj rov, pored one hrpe kamenja - izložio je Filip svoj plan.

- Slažem se. Odmah pripremi nekoliko automatskih pušaka, rezervne okvire municije, ručne bombe. I sve neka bude na nekoliko mjesta. Najvažnije nam je da mijenjamo položaj, shvaćaš? Oni moraju misliti da smo najmanje šestorica. Da ga jebeš moramo izdržati do jutra.

Oni si pruže ruke i stisnu snažno desnicu jedan drugome. Pred njima je bila okrutna igra na život i smrt. Znali su da im uzmaka nema. I nisu se imali želju predati bez borbe. Na to ih je obavezivala i okrutna smrt njihovih suboraca.

Čitavih pola sata poslije njihove užurbane pripreme proteklo je u napetoj tišini koju su prekidale samo ptice svojim cvrkutanjem. Filip je znao da će ptice utihnuti tek kad naiđu oni koje su očekivali.

I doista, malo kasnije nastupi iznenadan tajac. Filipu srce življe zakuca, a dlanovi mu se naglo oznoje. On pograbi dvogled i kroz njega počne proučavati siluete koje su im se primicale. Pogleda u pravcu u kojemu se nalazio Jakov. Ovaj mu je davao znak rukom kako ih je vidio.

Filip počne brojiti neprijateljske vojnike. Izbroji do devet. Zatim prstima pokaže Jakovu broj devet.

Sekunde su se otegnule poput vječnosti. Prije svake bitke vrijeme se najednom užasno uspori. I tada kroz glavu vojnika počnu juriti razne misli koje on pokušava silom potisnuti. Početni strah i napetost tada nestanu i zamijeni ih odlučnost da se ide do kraja. Svaki je ratnik tada sasvim jasno svjestan da mu je to možda posljednji dan pod suncem. I jako dobro zna kako će sudbina odlučiti što će se s njim dogoditi. On to prihvaća i baca se u bitku i dušom i tijelom. Najvažnije je pritom zadržati prisebnost i sposobnost rasuđivanja. Nagon za samoodržanjem postaje tada jedina sila koja vlada ljudskim bićem.

Filip je čvrsto stisnuo unaprijed pripremljeni RPG. Preko oka vidio je kako je Jakov pripremio svoju zolju. Od njihove preciznosti u prvom udaru ovisilo je njihovo preživljavanje. Dok je promatrao neprijateljske vojnike kako se približavaju izbrojio je najmanje četiri zolje i dva puško-mitraljeza koje su nosili. Bili su dobro naoružani, ali i prilično neoprezni. Samo su čelna dvojica očito pretraživala teren, ostali su se kretali poput lovaca koji vikendom love divlje guske.

Srbi najednom zastanu točno na samome ulazu na čistinu. Filip pogleda Jakova i ovaj mu je domahivao neka čeka. Ona se izmaglica sad pojačala tako da je skrivala vojnike do ispod pojasa. Izgledali su kao da se kreću kroz vodu.

Sad nastupi ona okrutna igra živaca koja je u svakoj bitci presudna i koja najčešće određuje pobjednika. Onaj koji se uspije svladati i kontrolirati svoje postupke, taj obično pobjeđuje. Tih pet minuta dok su se srpski vojnici premišljali kako će prijeći preko čistine, činili su se poput vječnosti. Za to su vrijeme ona čelna dvojica nekoga zvala preko motorole, dok su ostali posjedali po obližnjim panjevima i kamenju.

Čak i sada su ih mogli gađati, jer su bili u dometu njihova oružja. Filip je dobro znao da bi vjerojatno pola napadača bilo izbačeno iz borbe, ali što s ostalima? Oni bi ih lako s te udaljenosti mogli ugroziti, posebno njihove zolje. Zato se napregnuto čekanje nastavi.

Jedan od one dvojice na čelu, očito zapovjednik, podigne tada dvogled i započne pomno pretraživanje terena pred sobom. Filipu je

bilo jasno da ih teško može vidjeti. Iza njihovih leđa nalazila se šuma dijelom skrivena izmaglicom. I da su bili bliže, čak i onda bi Jakov i Filip za neprijatelja bili nevidljivi.

Napokon vođa podigne desnu ruku i naredi ostalima pokret. Još jedan val uzbuđenja potrese Filipa. Osjećao je svaki djelić svojega tijela kako je spreman za djelovanje. Ponašao se poput zvijeri koja je spremna na skok. Netremice je promatrao svaki pokret koji je neprijatelj izvodio. Pri tome se poveselio činjenici kako su se u vojnici koloni približili jedan drugome. Loša stvar je bila da su svi pripremili oružje. Dvojica su čak s ramena skinuli zolje, ali ih nisu pripremili za paljbu. Filip brzo pogleda Jakova i ugleda narednika kako cilja prema koloni koja se približavala.

Progutao je s naporom pljuvačku i naciljao što je preciznije mogao. Obojica su prilikom planiranja napada izmjerili udaljenost na sto pedeset metara. Kolona je već čitava izašla na čistinu, a ona se izmaglica učini načas nekako prozirna i tanka. Filip je čekao da Jakov prvi ispali raketu. Takav je bio dogovor. Nije skidao oka s mete, samo je čekao. U sebi je osjećao neodoljivi poriv da okrene pogled prema naredniku, ali je znao da bi to bila katastrofalna pogreška. Jakov je trebao ispaliti prvi, a Filip tek kad vidi kamo je udarila narednikova zolja.

Napokon, začuje opaljenje. Raketa ispaljena s Jakovljeva ramena udara u samo čelo kolone. Prva trojica padaju kao pokošena, a veliki stup zemlje, kamenja i granja leti u vis. Sad je došlo vrijeme za njega. On ispali svoj RPG u drugi, dalji dio kolone. Obojica su ispalili svoje rakete u razmaku od nekoliko sekundi.

Prvi vatreni udar izbacio je dvije trećine napadača iz borbe. Iznenadenje i šok sigurno su obuzeli Srbe pa oni skoro da i nisu uzvratili vatru. Nekoliko kratkih, nepovezanih i nepreciznih rafala bili su ispaljeni posve nasumce. Očito je kako nisu uopće locirali položaj s kojega su bili napadnuti. Filip pogleda munjevito prema Jakovu koji se naglo uspravio iznad grudobrana koji ga je štitio i pokazivao Filipu da trebaju jurnuti u napad.

Sad ili nikad, mislio je Filip. Pograbio je svoju pušku i jurnuo prema

naprijed pazeći da se kreće vijugajući od zaklona do zaklona. Pri tome je znao da je ključno što prije doći u neposrednu blizinu neprijatelja, tim više što su se njih dvojica kretali kroz tamu šume dok se Srbi stajali na čistini na kojoj je bilo svjetlo. Dvadesetak metara pred ciljem obojica se sagnu i pripreme svaki po dvije ručne bombe. Bacali su ih naizmjenično jedan pa drugi. Kad su one eksplodirale podigli su svoje automatske puške i uletjeli onako pognuti na čistinu.

Iznenadjenje neprijatelja bilo je potpuno. Neki su ležali u travi već mrtvi s gadnim ranama od raketa iz ručnih bacača. Ostali su se previjali po tlu ranjeni i izbezumljeni. Filip i Jakov dovršili su posao za manje od dvije minute. Samo su dvojica neprijateljskih vojnika uspjela podići oružje na njih, ali bez ikakva učinka. Obojica su likvidirani preciznim, kratkim rafalima.

Zatim su pomno pretražili čistinu još jednom pazeći da im netko ne promakne.

- Naredniče Jakove, ti jebeni majstore! - skoro je zaurlao Filip gledajući u njega koji ga je promatrao zažarenih očiju.

- Odlično odrađeno prika moj! Sjajan posao! - rekao je Jakov.

Oni se nakratko zagrle, onako kako se grle ratnici u boju. Muški, divlje, srdačno. To je bio pozdrav koji će ih povezati za čitav život.

- Sad moramo brzo natrag! Moramo se vratiti i utvrditi naš položaj - reče Jakov.

- Što misliš da je njihov sljedeći potez?

- Kad vide da im se njihovi ne javljaju da su preuzeli kotu 570, zasuti će nas topništvom. Ova se kratka i žestoka bitka čula kilometrima naokolo. To je jasno kao dan. Ono što mi moramo je dobro utvrditi svoje guzice. A oni onda neka gađaju. Možda nam pred jutro čede pošalju i pješadiju. Ali tada će biti teže. Bit će ih više i ići će opreznije. Ako budemo imali sreće mi ćemo do tada već dobiti pojačanje.

Radili su obojica kao mahniti. Prilično razrušena utvrđenja oni su pokušavali nanovo dovesti u red. Navlačili su kamenje, grede, granje, šatorska krila, vreće sa zemljom. Sve je bilo izvedeno skoro bez riječi. Sporazumijevali su se pokretima i nagonski. Kad su bili gotovi sjeli su načas da odahnu i popuše po još jednu cigaretu iz kutije koju su

pronašli u jednom od rovova.

- Izgledaš mi kao da si sad izašao ravno iz pakla - rekao je Filip svojemu naredniku.

- Ovo i jest pakao, dragi moj - reče Jakov.

Jakov Muslim je bio posve crn. Njegovo bradom obraslo lice imalo je na sebi smjesu blata, znoja i krvi. Samo su se u sjeni kacige isticala dva žarka oka. U njima je bliještao sjaj koji Filip nikad u životu nije vidio. To je bio žar snage, volje i pobjede.

Potvrdu narednikovih riječi nije trebalo dugo čekati. Iz daljine se začuje salva opaljenja neprijateljskoga topništva. Oni se zavuku duboko svaki u svoje sklonište. Koliko god su željeli biti skupa nije bilo mudro da se drže u istome rovu. Izravan pogodak ubio bi ih obojicu. Ovako je barem onaj drugi imao šanse preživjeti.

Njihovi su položaji bili udaljeni pedeset metara jedan od drugoga. Mogli su se vidjeti i provjeravati jedan drugoga. Spojili su zato između sebe žicu poljskog telefona. Ovo im je davalo osjećaj sigurnosti i povezanosti. Dobro su znali da će, ako artiljerijski napad potraje, žicu sigurno presjeći neka od granata.

Na njihovu sreću to se nije dogodilo. Granate su udarale u serijama. Gađala ih je baterija topova 105 mm i baterija minobacača 82 mm. Čitava se kota 570 tresla, a njih dvojica su čučali svaki u svome rovu. Svaki u svojim mislima.

Ispočetka su pričali na poljskom telefonu pokušavajući prekratiti vrijeme, a onda im je i to dosadilo. U međuvremenu je pala noć, a napad se nastavio. Makar s puno manjim intenzitetom. Noć je bila vlažna, vjetrovita i bez mjesečine. Po takvom vremenu nitko se pametan neće verati k njima na Jokinu glavicu.

- Nema ti od pješačkog napada ništa do jutra - rekao je Jakov Filipu putem poljskog telefona.

- I ja mislim. Vidljivost je užasna. Neće se oni usuditi penjati u ovim uvjetima.

- Zamisli Filipe kako to da poljski telefon još uvijek radi. Par sati neprestanog granatiranja, a žicu još nisu presjekli.

- Loše oni gađaju moj Jakove. Jako loše gađaju.

I zaista, neprijateljsko topništvo je udaralo uglavnom preko njih, točno u pravcu puteljka kojim su se njih dvojica popeli na Jokinu glavicu. Povremeno bi poneka granata pala bliže njihovom položaju, ali ne dovoljno da bi ugrozila njihove bunkere.

Filip se osjećao siguran i zaštićen u svome rovu kad najednom ugleda tamnu siluetu točno ispred svog utvrđenja. Zgrabio je pušku i tek u posljednji tren se zaustavi kad je shvatio tko je iskrsnuo ispred njega. Bio je to onaj mladi vojnik kojega su nakljukali sedativima u želji da im ne smeta. Sad se on razbudio i poput utvare šetao položajem pod topničkom vatrom. Filip najprije poljskim telefonom obavijesti Jakova i potom istrči na čistinu. Zgrabio je mladića i bez prevelikoga opiranja ugurao ga u svoj rov.

- Što to radiš budalo jedna! Izgubit ćeš glavu! Čuješ li ti uopće ovu paljbu?! - vikao je Filip potresajući ga žestoko za ramena.

- Ja želim kući. Ja samo želim svojoj kući - rekao mu je mirnim glasom mladi vojnik.

- I ja želim kući. I Jakov želi kući. Svi mi želimo kući, ali ne u vrećama ili sanducima. Nego normalno, kao ljudi.

- Ja hoću otići odavde. Samo to želim. Otići odavde - ponovi mladić.

Filipu je bilo jasno da s njim nikakav suvisli razgovor nije bio moguć. Momak je bio psihički slomljen i ništa nije više moglo doprijeti do njegova pomračenog uma. Nije bio toliko ranjen tjelesno koliko je bio razoren duhovno. Zato Filip posegne za svojom sanitetskom torbicom i izvadi nekoliko jakih tableta za umirenje. Ovaj ih je bez riječi popio. Malo kasnije sklupčao se u kutu rova i opet čvrsto zaspao.

- Sve je u redu s onim momkom. Zaspao je - rekao je Filip Jakovu preko poljskog telefona.

- Dobro je da si to riješio. Daj da izdržimo još ovih par sati do zore - rekao mu je narednik.

I doista je artiljerijska vatra jenjala skoro do potpuna zatišja. Nekoliko sati trajala je sasvim rijetka, sporadična paljba. Obojica su znali da to neće potrajati. Ujutro ih sigurno čeka pakao koji će prethoditi novom pješačkom napadu neprijatelja na kotu 570.

Pred samo svitanje Jakov nazove Filipa koji je zadrijemao u svome rovu.

- Sad su mi javili preko motorole da naši dolaze pješice istim putem kojim smo i mi došli. Tu će biti za pola sata. Čim oni dođu mi smo slobodni. Opet nisu mogli dobiti helikopter. Bilo kako bilo mi napokon možemo maknuti svoje guzice s Jokine glavice. Što kažeš na to prika moj?

- Odlična vijest Jakove. Odlična vijest. Stvarno si me obradovao - rekao je Filip koji se u trenu rasanio.

- Pođi za jedno desetak minuta u pravcu puteljka odakle oni dolaze, da ih dočekaš. Lozinka ti je Slavonski Brod.

- Razumio sam, Slavonski Brod. Spremam se i do malo krećem. Dosadilo mi je ovo jebeno brdo. Stvarno mi je dosadilo, vjeruj mi. Nikad neću zaboraviti Jokinu glavicu.

I Filip do malo ispuže iz skloništa pa pogrbljen otrči u pravcu puteljka. Neprijateljska paljba skoro je posve prestala tako da se pojačanje od dvije desetine vojnika Hrvatske vojske lako približilo njihovom položaju.

Grupom je zapovijedao mladi poručnik smeđe kose i svijetlih, kuštravih brkova. Filip mu je ukratko ispričao kronologiju događaja i opisao mu trenutno stanje na koti 570.

- Dobro je, razumio sam. Vas dvojica ste sad slobodni. Krenite što prije u dolinu, jer će ovdje uskoro biti vruće. A sami silazak neće vam biti lagan. Ipak, sve je bolje od sjedenja na ovome brdu dok vas braća Srbi zasipaju granatama - rekao je poručnik i počeo raspoređivati svoje ljude.

- Što ćemo s njim? - reče Filip pokazujući na vojnika koji je hrkao u kutu rova pokriven šatorskim krilom.

- Neka spava. Nikome ne smeta, zar ne? Mi ćemo se poslije za njega pobrinuti - reče plavokosi poručnik i ode svojim poslom.

Napokon su Jakov i Filip bili slobodni. Požurili su da se što prije spuste s ovoga brda smrti i bola. Obojica su znali da silazak nipošto neće biti lagan. Ali nije postojao drugi način da odu.

Tako je započeo njihov silazak s Jokine glavice. Bila je to

kombinacija hodanja, trčanja, skakanja, klizanja i padanja po skliskoj nizbrdici. Njima je išlo u prilog što nisu imali nikakav teret osim osobnog naoružanja i male naprtnjače.

Nisu prešli ni trećinu puta, a kota se opet našla pod topničkom paljbom neprijatelja. Ali za Filipa i Jakova to sad nije imalo posebnu važnost. Oni su u svojim mislima već vidjeli sebe na sigurnom, toplom mjestu, na kojemu poslužuju ukusnu, domaću hranu u čisto opranim tanjurima.

Pred njima se do malo ukazala raskošna dolina posred koje se nalazilo pitomo selo. Crveni krovovi djelomice skriveni rascvjetalim vočkama izgledali bi kao s razglednice da ih rat mjestimice nije nagrдио. Dio kuća pretrpio je izravne pogotke srpske artiljerije. Tamo se sad nalazilo zapovjedništvo njihove 3. bojne.

Dok su ulazili u selo na istoku je već visoko odskočilo sunce. Blistavo, okruglo, rumeno proljetno sunce koje oživljava sve boje ovoga svijeta. Priroda se razmeće svojim ljepotama, a dva vojnika s blaženim izrazom na licu prilaze kući u kojoj je smješteno zapovjedništvo.

Ispred kuće nalaze vojna terenska vozila HV-a i sanitetski oklopni transporter. Momci iz zaštitnog voda upravo vrše smjenu straže na ulazu u selo.

Prije nego li će ući u kuću još će jednom stisnuli desnicu jedan drugome. Prljavi su, mokri, znojni i paklenski umorni. Sretni što su za dlaku izbjegli smrti. Oni napokon znaju da su na sigurnome. Gore na vrhu Jokine glavice bjesnila je bitka.

Knjiga Lovci na tenkove može se naručiti u web knjižari Redak na adresi:

<https://www.webknjizara.hr/knjige/proza/lovci-na-tenkove-igor-petric>

Bilješka o piscu

Igor Petrić rođen je u Splitu 14. 10. 1960 godine. Poslije završene Pomorske škole odlazi na more te stječe zvanje Poručnika trgovačke mornarice. U životu radi razne poslove, ali umjetnost ostaje njegova trajna preokupacija. Bavi se slikarstvom, fotografijom i književnošću.

1993. godine odlazi kao pripadnik 141. brigade Hrvatske vojske na zadarsko bojište. Ovo ratno iskustvo 1997. godine rezultirati će njegovim prvim romanom TG-5 (Taktička grupa 5). To je akcijski ratni roman koji govori o grupi hrvatskih diverzanata koji izvode akciju u neprijateljskom zaleđu.

2002. godine izlazi mu i drugi roman pod naslovom Zakon ulice. Ovo je priča o mladom paru splitskih narkomana koji pokušavaju prokrijumčariti veliku količinu droge. Radnja se također zbiva u ratno doba.

30. 12. 2003 postaje članom Društva hrvatskih književnika.

Lovci na tenkove njegova je treća knjiga.

U pripremi ima još nekoliko knjiga i kazališnih drama. Živi i radi u Splitu kao slobodni umjetnik.